

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia (data wpływu) powódka R. P. wniosła o:

1. zasądzenie od pozwanego (...) S.A. w Ł. na rzecz powódki kwoty 89.615,72 zł wraz z odsetkami ustawowymi, począwszy od dnia 15 stycznia 2014r. do dnia zapłaty,
2. zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych,
3. przeprowadzenie wnioskowanych dowodów,
4. rozpoznanie sprawy także podczas nieobecności powódki na rozprawie.

Uzasadniając pozew, powódka podała, że pozwana wprowadziła ją w błąd w zakresie ubezpieczenia pojazdu leasingowanego, wskutek czego doszło do zawarcia wadliwej (obarczonej istotną wadą) umowy leasingu. Zgodnie z wolą powódki miało dojść **do ubezpieczenia całkowitej wartości fakturowej pojazdu brutto**, na wypadek zaistnienia każdego rodzaju zdarzenia objętego ochroną ubezpieczeniową, w tym również szkody całkowitej spowodowanej kradzieżą pojazdu. Warunek ten był zresztą warunkiem sine qua non zawarcia przez powódkę umowy leasingu, zważywszy na wysoką wartość leasingowanego pojazdu. Nawet pierwotnie powódka wyrażała wolę zastosowania wariantu pełnego ubezpieczenia, poprzez zawarcie odpowiedniej umowy ubezpieczenia z własnej inicjatywy i we własnym imieniu. Ostatecznie powódka będąc przeświadczoną o pełnym zabezpieczeniu jej interesów w kontekście ubezpieczenia przez pozwanego będącego profesjonalistą, zawarła przedmiotową umowę leasingu. Okazało się jednak już po kradzieży pojazdu, że został on objęty ubezpieczeniem AC z wysokością sumy ubezpieczenia wynoszącą 360.000 zł brutto. Kradzież pojazdu skutkowałą wygaśnięciem umowy leasingu i w konsekwencji tzw. ujemnym rozliczeniem umowy przez pozwaną Spółkę na kwotę łączną początkowo wynoszącą 51.615, 72 zł. Spółka podniosła, że ujemne rozliczenie wynikało w szczególności z faktu przyznania przez ubezpieczyciela (...) S.A. odszkodowania w kwocie 212.600 zł., co nie wyczerpywało roszczeń pozwanej z tytułu wygaśnięcia umowy leasingu wskutek utraty przedmiotu leasingu. Ostatecznie, pozwana skorygowała swoje roszczenie o kwotę 10.000 zł, po zaliczeniu na poczet tegoż roszczenia wypłaty z polisy (...) w tej samej kwocie (10.000 zł.), żądając od powódki z tytułu rozliczenia umowy leasingu kwoty 41.615,72 zł. W zaistniałej sytuacji powódka pismem z dnia 6.12.2013r. przesłała oświadczenie o uchyleniu się od skutków prawnych oświadczenia woli złożonego pod wpływem błędu. Powódka powołała fakt wprowadzenia jej w błąd przez pozwaną Spółkę w zakresie ubezpieczenia pojazdu leasingowanego, wskutek czego doszło do zawarcia wadliwej (obarczonej istotną wadą) umowy leasingu.

W ocenie powódki, przedstawiony w pozwie stan faktyczny upoważniał powódkę do złożenia oświadczenia o uchyleniu się od skutków prawnych oświadczenia woli złożonego w warunkach błędu, albowiem w sprawie mamy do czynienia ze spełnieniem się wszelkich przesłanek statuowanych normą art. 84 k.c. w postaci: zaistnienia błędu istotnego co do treści czynności prawnej wywołanego przez kontrahenta oraz złożenia przez powódkę pisemnego oświadczenia o uchyleniu się od skutków błędnego złożenia oświadczenia woli.

W konsekwencji czynność prawna obarczona wadą (umowa leasingu) objęta jest nieważnością bezwzględną ze skutkiem ex tunc. Powyższe powoduje obowiązek pozwanej w postaci zwrotu kwoty zapłaconej przez powódkę w ramach jak się okazało nieważnej umowy (mowa o czynszu inicjalnym w wysokości 54.000 zł.), jak również skutkuje obowiązkiem odszkodowawczym pozwanej wobec powódki w wysokości równej co najmniej roszczeniu pozwanej z tytułu ujemnego rozliczenia umowy leasingu.

Powódka podniosła dodatkowo, że pozwanej w stanie faktycznym sprawy można i należy zarzucić niedołożenie w toku zawierania i wykonywania umowy leasingu w zakresie ubezpieczenia przedmiotu leasingu należytej staranności i to wzięwszy pod rozwagę to, że pozwana Spółka jest profesjonalistą, naruszenie to miało charakter kwalifikowany.

Pozwana bowiem znając intencje i wymogi powódki w zakresie ubezpieczenia przedmiotu leasingu, działając w imieniu powódki nie zawarła odpowiedniej umowy z ubezpieczycielem i nie zapewniła tym samym adekwatnej ochrony ubezpieczeniowej przedmiotu leasingu.

W konsekwencji, gdyby nawet Sąd ustalił, że podstawa faktyczna żądania nie uzasadnia stwierdzenia zasadności złożonego przez powódkę oświadczenia o uchyleniu się od skutków prawnych oświadczenia woli złożonego pod wpływem błędu, to pozwana swoim niestaranym działaniem (ubezpieczenie przedmiotu leasingu na wypadek kradzieży jedynie do wartości rynkowej pojazdu na dzień utraty pojazdu w wyniku kradzieży zamiast ubezpieczenie na pełną wartość fakturową brutto) spowodowała w majątku powódki szkodę w wysokości różnicy pomiędzy kwotą jaką powódka mogła uzyskać w wyniku wypłaty pełnego świadczenia AC a kwotą jaką ubezpieczyciel wypłacił (pozew k. 2-7 akt).

W odpowiedzi na pozew pozwana (...) S.A. w Ł. wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie od powódki na rzecz pozwanej kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Pozwana zakwestionowała powództwo zarówno co do zasady jak i wysokości, zarzucając niewykazanie i nieudowodnienie przez powódkę kwot dochodzonych pozewem. Pozwana podniosła, że ubezpieczyła pojazd zgodnie z wnioskiem powódki, przed zawarciem umowy leasingu i umowy ubezpieczenia pojazdu powódka uzyskała od pozwanej wszystkie niezbędne informacje i dokumenty, a decyzję co do zawarcia umów i ich warunków podjęła w pełni świadomie (odpowiedź na pozew k. 100-103 akt).

W piśmie procesowym z dnia 13 czerwca 2014r. (data wpływu) powódka podniosła, że pozwana swym zaniechaniem, przejawiającym się w nietransparentnej oraz budzącej zastrzeżenia z punktu profesjonalizmu obsłudze powódki w zakresie ubezpieczenia przedmiotu leasingu spowodowała stan rzeczy, w której przedmiot leasingu nie został należycie ubezpieczony i w dalszej konsekwencji spowodowała stan tzw. ujemnego rozliczenia przedmiotu leasingu w związku z zakończeniem umowy na skutek szkody całkowitej (kradzież pojazdu).

Powódka podkreśliła ponownie w kontekście powyższego to, że przedmiot leasingu został powódce skradziony przed upływem 6 miesięcy od dnia zawarcia ubezpieczenia. Powódka właśnie przed tego typu ryzykiem chciała się uchronić i dlatego zadysponowała u pozwanej ubezpieczenie przedmiotu leasingu na wartość fakturową (pełną) i na wypadek zaistnienia jakiegokolwiek zdarzenia ubezpieczeniowego, w szczególności również kradzieży. Pozwana z kolei procedując kwestię ubezpieczenia przedmiotu leasingu, zaniechała należytej realizacji dyspozycji powódki w zakresie ubezpieczenia, zawierając w imieniu i na rzecz powódki umowę ubezpieczenia, nie zabezpieczając powódki przed ryzykiem kradzieży ze skutkiem pełnego pokrycia roszczeń pozwanej w razie zakończenia umowy leasingu przed terminem wskutek kradzieży leasingowanego pojazdu. Zaniechania pozwanej w powyższym zakresie było poza wolą i poza wiedzą powódki, co powódka akcentowała zarówno w pozwie, jak i korespondencji pozew poprzedzającej.

Powódka mogła w toku kontraktowania działać pod wpływem istotnego błędu co do treści czynności prawnej; mogła również w braku ustalenia przesłanek zaistnienia wady oświadczenia woli zostać przez pozwaną wprost poszkodowana zaniechaniem przez pozwaną należytego ubezpieczenia przedmiotowego pojazdu, czego skutkiem było zaistnienie po stronie powodowej szkody w wymiarze co najmniej ujemnego rozliczenia umowy leasingu. Gdyby pozwana dochowała miary należytej staranności i profesjonalizmu w kontraktowaniu i serwisowaniu usługi finansowej świadczonej powódce i pojazd ubezpieczyła od wartości brutto (jak tego oczekiwała powódka i do czego dążyła), to kradzież pojazdu nawet po upływie 6 miesięcy od ubezpieczenia tegoż nie wywołałaby po stronie powodowej szkody majątkowej w zakresie zarówno rozliczenia leasingu, jak i rozliczenia odszkodowania należnego od ubezpieczyciela (pismo procesowe powódki k. 122-123 akt).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Powódka prowadzi działalność gospodarczą – jest to według wpisu do ewidencji działalność agentów zajmujących się sprzedażą towarów różnego rodzaju (dowód: wyciąg z CEiDG powódki k.10).

W firmie powódki menedżerem jest W. Z.. Jest on także pełnomocnikiem powódki. Uczestniczył we wszystkich rozmowach handlowych dotyczących leasingu pojazdu „L. (...)”, jak też w rozmowach związanych z ubezpieczeniem pojazdu prowadzonych z pracownikiem pozwanej M. S. (dowód: zeznania świadka W. Z. k. 151 akt, czas 00:21:31-00:22:49).

M. S. był zatrudniony u pozwanej przez trzy lata na stanowisku doradcy klienta (dowód: zeznania świadka M. S. k. 180 czas 00:06:20).

Zajmował się procedurą leasingową, nie zajmował się ubezpieczeniami. Od kwestii ubezpieczeniowych była firma zewnętrzna. Klient kontaktował się z brokerem ubezpieczeniowym za pośrednictwem (...) S.A. M. S. przedstawił stronie powodowej różne warianty ubezpieczenia. Oferta leasingu była przesłana mailowo wraz z ofertą produktów dodatkowych w zakresie ubezpieczenia (dowód: zeznania świadka M. S. k. 180 czas 00:12:40- 00:3:04, 00:16:08).

W dacie rejestracji pojazdu leasingowanego musiał być on ubezpieczony (dowód: zeznania świadka M. S. k. 180 czas 00:19:31).

Strona pozwana przekazała powódce jako klientowi informacje o cenach ubezpieczenia w różnych firmach ubezpieczeniowych oraz informacje, jakie są to ubezpieczenia np. AC, OC, NW. Była to skromna informacja. Jest to w zasadzie tylko oferta cenowa na formularzu lub telefonicznie, przekazywana przed podpisywaniem umowy leasingowej. Bardziej szczegółowa informacja o zakresie ubezpieczenia pojawia się przy podpisywaniu umowy leasingowej, tak by klient miał możliwość zapoznania się z warunkami ubezpieczenia (dowód: zeznania świadka M. S. k. 180 czas 00:20:48-00:21:28).

M. S. nie zajmował się przedstawianiem powódce szczegółów co do zakresu ubezpieczenia, bowiem nie należało to do jego kompetencji. Przedstawiał jedynie dodatkowe produkty ubezpieczeniowe np. (...), A., ale nie wnikał w ich szczegóły. Bardziej szczegółowe informacje M. S. przekazywał danemu klientowi, gdy ten zgłaszał taką potrzebę (dowód: zeznania świadka M. S. k. 180 czas 00:20:48-00:21:28-00:25:04, 00:41:22).

M. S. nie tłumaczył powódce szczegółów zakresu ochrony ubezpieczenia (...). Od tego jest broker ubezpieczeniowy, do którego w razie pytań klient był kierowany. Była nawet uruchomiona infolinia z informacją ubezpieczeniową (dowód: zeznania świadka M. S. k. 180 czas 00:29:05- 00: 29:51, 00:32:07, 00:41:57).

Powódka nie zadawała M. S. szczegółowych pytań dotyczących warunków ubezpieczenia leasingowanego pojazdu (dowód: zeznania świadka M. S. k. 180 czas 00:32:52).

Na pytanie dotyczące dodatkowych produktów ubezpieczeniowych doradca klienta odpowiedział, że powódka uzyska ochronę taką, jak przy poprzedniej umowie leasingu (dowód: zeznania świadka M. S. k. 180 czas 00:35:38).

Powódce zależało na pełnym ubezpieczeniu auta, także w przypadku kradzieży (dowód: zeznania świadka M. S. k. 180 czas 00:36:56, 00:39:55, zeznania powódki k. 246 v akt czas 00:40:34).

Powódka chciała, by było to ubezpieczenie na pełną kwotę 360.000zł (dowód: zeznania powódki k. 247 akt czas 00:40:34).

Miało to być pełne ubezpieczenie oferowane przez (...) (dowód: zeznania świadka M. S. k. 180 czas 00:36:56, 00:39:55).

Wcześniej w 2012r. firma powódki leasingowała inny pojazd (...) i wszystkie formalności były, również załatwiane u pozwanej z pracownikiem M. S.. Był on osobą poleconą przez znajomych. Został opiekunem i doradcą strony powodowej. Strona powodowa wiedziała, że do sprawy podejście profesjonalnie (dowód: zeznania świadka W. Z. k. 151 akt, czas 00:22:49-00:23:25, 00:30:41-00:31:03, zeznania powódki k. 246 v akt czas 00:31:34).

Zasady ubezpieczenia samochodu (...), powódka miała takie same, jak w przypadku (...). Powódka uzyskała w 2012r. ubezpieczenie OC, AC, (...), przy czym wtedy też nie wybrała gwarantowanej sumy ubezpieczenia w całym okresie ubezpieczenia. Do umowy leasingowej powódka uzyskała wtedy wyciąg z warunków ubezpieczenia, gdzie opisano zasady wypłaty odszkodowania i ustalanie wartości rynkowej pojazdu do wypłaty odszkodowania (dowód: wniosek o zawarcie umowy ubezpieczenia we własnym zakresie w 2012r. k. 220, polisy k. 221-224 akt).

Pełnomocnik powódki oraz powódka przed zawarciem umów leasingu i ubezpieczenia osobiście dwa razy spotykali się z pracownikiem pozwanej M. S.. Były też rozmowy telefoniczne, była też wymiana maili (dowód: zeznania świadka W. Z. k. 151 akt, czas 00:22:49-00:32:56).

Powódka w ramach prowadzonej działalności gospodarczej zawarła z pozwaną Spółką (...) S.A. (w dniu zawarcia umowy oznaczenie firmy pozwanego brzmiało (...) S.A.) umowę leasingu operacyjnego nr (...) z dnia 21 grudnia 2012r. (dowód: wyciąg z (...) powódki k.10 , odpis z KRS pozwanego k. 114-117, umowa leasingu wraz z ogólnymi warunkami umowy leasingu (OWUL) k. 23-30,105-108 akt).

Przedmiotem umowy leasingu było oddanie przez pozwaną, powódce w leasing samochodu „L. (...)” rok produkcji 2012, poniżej 3,5 tony, o wartości brutto 360.000 zł. (podatek VAT 23%). Powódka jako korzystający dokonała wyboru takiego przedmiotu leasingu, wskazując jednocześnie dostawcę, od którego ma on zostać zamówiony. Dostawcą był dealer samochodowy mający salon w P.. Okres umowy leasingu wynosił 59 miesięcy, a opłata wstępna (czynsz inicjalny) wynosił kwotę brutto 54.000 zł. Terminarz opłat stanowił załącznik do umowy leasingu (dowód: umowa leasingu k. 73-76, terminarz k. 72, 80, faktura k. 89, oferta leasingu k. 86, usługi serwisowe k. 87, ubezpieczenia podstawowe i dodatkowe programy podstawowe k. 88, zamówienie do umowy leasingu k.110-111 akt, zeznania świadka W. Z. k. 151 akt, czas 00:26:08).

Do umowy leasingu dołączone zostały jako załącznik nr 2 ogólne warunki umowy leasingowej. OWUL stanowiły integralną część umowy i zostały podpisane przez powódkę. Podpisując załącznik nr 2 do umowy leasingu powódka złożyła jednocześnie oświadczenie woli, iż zapoznała się jego treścią. Powódka, podpisując umowę leasingu wraz z OWUL i przystępując do wybranych przez siebie programów ubezpieczeniowych, potwierdziła, że otrzymała wyciąg z warunków ubezpieczenia, zawierający wybrane postanowienia umowy ubezpieczenia przedmiotu leasingu oraz obowiązki korzystającego (par. 6a ust.3 OWUL).

Zgodnie z 6a ust. 2 OWUL korzystający, tj. powódka udzieliła finansującemu, tj. pozwanej lub wskazanemu przez niego brokerowi pełnomocnictwa do zawierania, wypowiedzania, doubezpieczania, zmiany, wznawiania, rozliczania składek i dokonywania innych czynności, w jego imieniu związanych z umową ubezpieczenia.

Powódka świadomie udzieliła pełnomocnictwa finansującemu lub wskazanemu przez niego brokerowi do podjęcia czynności mających na celu ubezpieczenie przedmiotu leasingu.

Pozwana nie zgodziła się na ubezpieczenie pojazdu bezpośrednio przez powódkę, wskazując, że odpowiednie umowy zawarła na rzecz powódki z wybranym przez siebie ubezpieczycielem z zakresem ubezpieczenia zaproponowanym przez powódkę (dowód: zeznania świadka W. Z. k. 151 akt, czas 00:28:29, 00:34:03, wniosek o ubezpieczenie we własnym zakresie k. 63 akt, zeznania powódki k. 247 akt czas 00:40:34).

We wniosku o ubezpieczenie we własnym zakresie dla strony powodowej było najistotniejsze- suma ubezpieczenia brutto, pełen zakres ubezpieczenia –ruch i postój oraz ubezpieczenie na wypadek kradzieży. Strona powodowa nie wiedziała co znaczy we wniosku pojęcie „konsumpcja ubezpieczenia” (dowód: zeznania świadka W. Z. k. 151 akt, czas 00:43:19, wniosek o ubezpieczenie we własnym zakresie k. 63 akt).

W przypadku ubezpieczenia pojazdu w własnym zakresie przez powódkę cena ubezpieczenia była niższa, niż zaproponowana u pozwanej (dowód: zeznania świadka W. Z. k. 151 akt, czas 00:35:36).

Powódka chciała ubezpieczenia pojazdu na pełną wartość fakturową pojazdu (brutto), również w przypadku wystąpienia szkody całkowitej w związku z kradzieżą przedmiotu leasingu (dowód: zeznania świadka W. Z. k. 151 akt, czas 00:28:29).

Pełnomocnik powódki nie miał świadomości, jak wygląda procedura ubezpieczeniowa, ważne było tylko to, by powódka miała pełen zakres ubezpieczenia (dowód: zeznania świadka W. Z. k. 151 akt, czas 00:40:02).

Ubezpieczenie w pełnym zakresie dla strony powodowej, to ubezpieczenie w ciągu 12 miesięcy na pełną wartość fakturową pojazdu. Natomiast ubezpieczenie (...) miało obowiązywać po 12 miesiącach (dowód: zeznania świadka W. Z. k. 151 akt, czas 00:42:51).

Każda wartość pojazdu wyceniona jest indywidualnie, można ją potwierdzić w systemie eurotaxu. Do systemu wpisuje się podstawowe informacje o pojeździe i na tej podstawie jest wyliczana wartość. Wartość pojazdu powódki została wyliczona prawidłowo (dowód: zeznania świadka W. Z. k. 151 akt, czas 00:32:18).

Umowa ubezpieczenia została zawarta zgodnie z wnioskiem powódki, podpisanym przez powódkę własnoręcznie. Podpisany przez powódkę wniosek o zawarcie umowy ubezpieczenia w zakresie OC,AC zawierał rubrykę p.n. zakres rozszerzony - opcje do wyboru, gdzie między innymi powódka mogła zaznaczyć **opcję gwarantowanej sumy ubezpieczenia w całym okresie ubezpieczenia**. Ta opcja nie została jednak przez nią zaznaczona (dowód: wniosek k.109 akt, zeznania świadka W. Z. k. 151 akt, czas 00:47:03-00:49:58, zeznania powódki k. 247 akt czas 00:55:55).

Oprócz standardowego ubezpieczenia OC pojazd został objęty ubezpieczeniem AC oraz ubezpieczeniem na wypadek straty finansowej (...), zgodnie z wnioskiem powódki, zawartym w umowie leasingu. Pracownik pozwanej M. S. informował powódkę, że takie rodzaje ubezpieczenia są konieczne przy luksusowym aucie i zabezpieczają powstanie ewentualnej szkody (dowód: zeznania świadka W. Z. k. 151 akt, czas 00:29:03).

Pozwany działając jako pełnomocnik powódki zawarł z (...) S.A. na rzecz powódki - na zasadzie art. VI ust. 4 umowy w zw. z § 6a ust. 1 OWUL umowę ubezpieczenia OC/AC, na mocy której leasingowany pojazd został objęty ubezpieczeniem AC z wysokością sumy ubezpieczenia wynoszącą 360.000 zł brutto (dowód: certyfikat Nr (...) aneks Nr (...), umowa leasingu wraz z OWUL).

Zgodnie z § 2 pkt 15 Ogólnych Warunków Ubezpieczenia autocasco dla klienta korporacyjnego, suma ubezpieczenia - to kwota stanowiąca górną granicę odpowiedzialności (...) SA za każdą szkodę powstałą w okresie ubezpieczenia, określoną w umowie ubezpieczenia. Wysokość odszkodowania miała być ustalana w oparciu o wartość rynkową pojazdu z chwili powstania szkody (OWU autocasco § 21 ust. 7 pkt 1)- (dowód: owu autocasco k. 11-22 akt).

W pierwotnym wniosku o zawarcie umowy ubezpieczenia podpisanym przez powódkę, suma ubezpieczenia została oznaczona jako „suma bez podatku VAT”, tj. na netto pojazdu w wysokości 292. 683zł.

W dniu 21 lutego 2013 r. został podpisany aneks do umowy ubezpieczenia nr (...), w którym zmieniona została, na skutek weryfikacji polisy przez samą powódkę, suma ubezpieczenia z wartości netto przedmiotu leasingu na wartość brutto tj. kwotę 360.000 zł (dowód: aneks do umowy ubezpieczenia k. 67 akt, zeznania świadka W. Z. k. 151 akt, czas 00:35:42, 00: 36:55).

Dodatkowo, leasingowany pojazd był objęty ubezpieczeniem na wypadek straty finansowej (...). Zawarcie ubezpieczenia dodatkowego wynikało z postanowień umowy leasingu, na mocy którego leasingowany pojazd objęto postanowieniami (...) Grupowego Korzystających na Wypadek Straty Finansowej (...), na podstawie umowy pomiędzy pozwanym a (...) S.A. (dowód: umowa leasingu, ksero Szczególnych Warunków Korzystających na Wypadek Straty Finansowej (...) k. 50, 65-66 Ogólne Warunki ubezpieczenia auto-casco dla Klienta Korporacyjnego (Uchwała Zarządu (...)/ (...) z dnia 3.04.2012r. k. 11-22 akt).

Dokument zawierający „Szczególne warunki ubezpieczenia grupowego Korzystającego na wypadek straty finansowej (...)” został własnoręcznie podpisany przez powódkę. Z powyższych warunków wynikało, iż pojazd ciężarowy to pojazd powyżej 3.5 t. Natomiast zarówno w umowie leasingu jaki i w zamówieniu zostało wskazane, iż przedmiotem umowy jest samochód ciężarowy poniżej 3.5t. (dowód: umowa leasingu, ksero Szczególnych Warunków Korzystających na Wypadek Straty Finansowej (...) k. 50, 65-66 Ogólne Warunki ubezpieczenia auto-casco dla Klienta Korporacyjnego (Uchwała Zarządu (...)/ (...) z dnia 3.04.2012r. k. 11-22 akt).

Pojazd stanowiący przedmiot leasingu został skradziony pomiędzy 29 czerwca 2013r. a 30 czerwca 2013r. (dowód: zaświadczenie Komendy Rejonowej Policji W. VI k. 62

Na dzień powstania szkody wartość rynkowa przedmiotu leasingu wynosiła 172.800 zł netto, która to wartość uwzględniała eksploatację pojazdu do dnia powstania szkody (dowód: wycena (...) k. 112-113 akt).

Kradzież pojazdu skutkowałą wygaśnięciem umowy leasingu i w konsekwencji tzw. ujemnym rozliczeniem umowy przez pozwaną Spółkę na kwotę łączną początkowo wynoszącą 51.615,72 zł (dowód: pismo pozwanego z dnia 30.09.2013r. ((...)) k. 56, pismo pozwanego k. 61 akt).

Spółka podniosła, że ujemne rozliczenie wynikało w szczególności z faktu przyznania przez ubezpieczyciela (...) S.A. odszkodowania w kwocie 212.600 zł, co nie wyczerpywało roszczeń pozwanej z tytułu wygaśnięcia umowy leasingu wskutek utraty przedmiotu leasingu.

Pozwana po wymianie korespondencji z powódką skorygowała swoje roszczenie o kwotę 10.000 zł, po zaliczeniu na poczet tegoż roszczenia wypłaty z polisy (...) w tej samej kwocie (10.000 zł.), żądając ostatecznie z tytułu rozliczenia umowy leasingu kwoty 41.615,72 zł (dowód: pismo pozwanej z dnia 17.10.2013r. ((...)) k. 51, 54, faktury k. 57-60 akt).

Roszczenie pozwanej Spółki, powódka zakwestionowała pismem z dnia 29.10.2013r., w którym wskazała na fakt istnienia pełnego ubezpieczenia pojazdu na wartość fakturową brutto wynoszącą 360.000 zł, dodatkowo "wzmocnionego" ubezpieczeniem dodatkowym (...), co musiało w ocenie powódki, wyłączyć możliwość ujemnego rozliczenia umowy leasingu bez względu na charakter zaistniałej szkody.

Pozwana na powyższe odpowiedziała pismem z dnia 25 listopada 2013r., w którym podtrzymała dotychczasowe stanowisko w sprawie. W piśmie tym pozwana Spółka zawarła z powołaniem się na odpowiednie postanowienie OWU (...) S.A., w myśl którego: "istnienie różnicy pomiędzy sumą ubezpieczenia a wysokością odszkodowania jest (...) kwestią normalną, dopuszczoną umową stron." (dowód: pismo pełnomocnika powódki z dnia 29 października 2013r. k. 47-49, pismo pozwanej z dnia 25.11.2013r. ((...)) k. 42-44 akt).

Pismem z dnia 6 grudnia 2013r. powódka złożyła oświadczenie o uchyleniu się od skutków prawnych oświadczenia woli złożonego pod wpływem błędu. Powódka powołała fakt wprowadzenia jej w błąd przez pozwaną Spółkę w zakresie ubezpieczenia pojazdu leasingowanego, wskutek czego doszło do zawarcia wadliwej (obarczonej istotną wadą) umowy leasingu (dowód: pismo powódki z 6 grudnia 2013r. k. 34 -35, 37-36 akt).

W braku odpowiedzi na pismo w określonym terminie, powódka skierowała do pozwanej przedsądowe wezwanie do zapłaty z dnia 2 stycznia 2014r. (dowód: pismo powódki z dnia 6.12.2013r. wraz z dowodem odbioru, przedsądowe wezwanie do zapłaty z dnia 2.01.2014r. k. 33 akt).

Pozwana Spółka ustosunkowała się do oświadczenia powódki o uchyleniu się od skutków prawnych oświadczenia woli pismem z dnia 7 stycznia 2014r., w którym zakwestionowała walor prawny oświadczenia powódki (dowód: pismo pozwanej Spółki z dnia 7 stycznia 2014r. ((...)) k. 32 akt).

Wzajemne rozliczenia stron umowy leasingu w zaistniałej sytuacji związanej z kradzieżą pojazdu polegają na zestawieniu kwoty uzyskanej od ubezpieczyciela z tytułu odszkodowania oraz kwoty należności finansującego wynikających z umowy leasingu, w tym pozostałego do spłaty wynagrodzenia, pomniejszonego o zaoszczędzone

nakłady oraz inne korzyści. Opłaty powyższe należy pomniejszyć o korzyści, jakie firma leasingowa uzyskała wskutek ich zapłaty przed umówionym terminem i wygaśnięcia umowy leasingu oraz z tytułu ubezpieczenia rzeczy. Szkada całkowita powoduje wygaśnięcie umowy leasingu. Z tego tytułu leasingodawcy przysługują wszystkie pozostałe do zakończenia umowy raty pomniejszone o dyskonto (oprocentowanie obliczane według stawki WIBOR dla depozytów jednomiesięcznych podanych również w OWUL) oraz wartość wykupu. Kwota ta pomniejszona zostanie o wypłacone przez ubezpieczyciela odszkodowanie. Korzystający mimo ustania umowy leasingu jest obowiązany do opłacenia na rzecz finansującego sumy należności wynikającej z umowy leasingu (niezapłacone raty leasingu oraz cena wykupu). Sumę tę wylicza finansujący poprzez zdyskontowanie kwoty należności oraz skorygowanie o kwotę otrzymanego od ubezpieczyciela odszkodowania zgodnie z zapisami ogólnych warunków umowy leasingu i samej umowy. Wartość zobowiązań powinna zostać pomniejszona o tzw. dyskonto, czyli korzyści leasingodawcy wynikające z wcześniejszego zakończenia umowy. Dyskonto to obniżenie kwoty pozostałych do spłaty rat leasingu spowodowane ich spłatą we wcześniejszym terminie. Wyliczenie odszkodowania dla leasingodawcy i rozliczenie umowy leasingu, to następujące kwoty:

- opłaty po wygaśnięciu umowy leasingu 275 382,33 zł,
- wpływ środków od firm ubezpieczeniowych (-) 222 600,00 zł,
- dyskonto (-) 14.244.61 zł,
- pozostałe należności (+) 3.078,00 zł,
- kwota rozliczenia (odszkodowania): 41.615,72 zł.

Strona powodowa nieprawidłowo wyliczyła wartość odszkodowania, jakie (jej zdaniem) powinna otrzymać od finansującego. Korzystający z tytułu wygaśnięcia umowy leasingu powinien zapłacić finansującemu 41.815,72 zł, jako wyliczone odszkodowanie za wygaśnięcie umowy leasingu (dowód: opinia biegłego z zakresu rachunkowości k. 196-207 akt).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie powołanych dowodów.

Oceniając zebrany w sprawie materiał dowodowy, należy podnieść, że powódka żadnym środkiem dowodowym nie wykazała, by pozwany działając przez swoich pracowników, wprowadził ją w błąd co do treści czynności prawnej w zakresie umowy ubezpieczenia przedmiotu leasingu. Powódka jest osobą prowadzącą działalność gospodarczą, która również przy zawieraniu umowy leasingowej i umowy ubezpieczenia korzystała z pomocy swojego pełnomocnika. Jak wynika z dokumentów przedłożonych przez stronę pozwaną, jak i też z samych zeznań strony powodowej i świadka W. Z., powódka w 2012r. zawierała umowę leasingu i umowę ubezpieczenia leasingowanego pojazdu i nie miała żadnych zastrzeżeń co do warunków tych umów i zakresu ochrony ubezpieczeniowej. Dokumenty prywatne, a więc umowy, polisy ubezpieczeniowe, ogólne warunki umowy leasingowej, ogólne warunki ubezpieczenia były powódce przedłożone, a zapoznanie się z nimi potwierdziła własnoręcznym podpisem. Obsługę w 2012r. jako opiekun klienta wykonywał M. S.. Powódka w 2012r. nie miała żadnych zastrzeżeń co do zakresu informacji udzielanych jej przez tę osobę, uznała ją za profesjonalistę, miała do niej zaufanie. Ta sama osoba realizowała obsługę umowy leasingowej pojazdu „L. (...)” w zakresie przysługujących jej kompetencji i procedura była podobna, jak w poprzednim przypadku.

Należy również zaznaczyć, że powódka w toku zeznań, podobnie jak świadek W. Z. nie potrafili racjonalnie wytłumaczyć, dlaczego jako strona umowy ubezpieczeniowej nie kwestionowali na drodze procesu wysokości odszkodowania wypłaconego za skradziony samochód, co spowodowałoby się do ponownego oszacowania pojazdu z uwzględnieniem spadku jego wartości rynkowej. Nie można wykluczyć, że proces sądowy dałby szansę na wypłatę wyższego odszkodowania, a tym samym szkoda podnoszona w niniejszej sprawie przez powódkę byłaby na mniejszym poziomie lub w ogóle by nie zaistniała.

Powódka skutecznie nie zakwestionowała wniosków zawartych w opinii biegłej sądowej z zakresu rachunkowości, która wyraźnie wskazała, że strona powodowa nieprawidłowo wyliczyła wartość odszkodowania, jakie jej zdaniem, powinna otrzymać od finansującego. Powódka z tytułu wygaśnięcia umowy leasingu powinna zapłacić pozwanej kwotę 41.815,72 zł, jako wyliczone odszkodowanie za wygaśnięcie umowy leasingu i jest to zgodne z wyliczeniami, które sama pozwana przedstawiła powódce.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powództwo okazało się bezzasadne.

W myśl art. 84 § 1 k.c. w razie błędu co do treści czynności prawnej można uchylić się od skutków prawnych swego oświadczenia woli. Jeżeli jednak oświadczenie woli było złożone innej osobie, uchylenie się od jego skutków prawnych dopuszczalne jest tylko wtedy, gdy błąd został wywołany przez tę osobę, chociażby bez jej winy, albo gdy wiedziała ona o błędzie lub mogła z łatwością błąd zauważyć; ograniczenie to nie dotyczy czynności prawnej nieodpłatnej. Przepis art. 84 § 2 k.c. stanowi zaś, że można powoływać się tylko na błąd uzasadniający przypuszczenie, że gdyby składający oświadczenie woli nie działał pod wpływem błędu i oceniał sprawę rozsądnie, nie złożyłby oświadczenia tej treści (błąd istotny).

Kodeks cywilny nie zawiera normatywnej definicji błędu, tak że określenie tego pojęcia pozostawiono doktrynie i judykaturze. Błędem jest niezgodne z rzeczywistością, mylne wyobrażenie o czynności, przy czym niezgodność ta dotyczy zarówno faktów jak i prawa. Możliwe jest więc uchylenie się od skutków prawnych oświadczenia woli nie tylko wtedy, gdy błąd dotyczy okoliczności faktycznej, lecz także wtedy, gdy dotyczy okoliczności prawnej.

Błąd jako wada określona w art. 84 k.c. może po pierwsze polegać na: błędzie sensu stricto, który jest wadliwym powzięciem aktu woli. Chodzi tu mianowicie o mylne wyobrażenie osoby składającej oświadczenie woli o faktycznym stanie rzeczy lub braku wyobrażenia o tym stanie, jeżeli stało się ono przyczyną sprawczą oświadczenia woli. Po drugie możemy tu mieć do czynienia z pomyłką, czyli niezgodnością między aktem woli, a jej przejawem na zewnątrz, tzn. na mylnym wyobrażeniu o treści złożonego oświadczenia woli.

Błąd musi wreszcie dotyczyć treści czynności prawnej. Chodzi tu w zasadzie o każdy składnik treści czynności prawnej, a więc zarówno o jej elementy przedmiotowo istotne (essentialia negotii), jak też podmiotowo istotne (accidentalia negotii) i nieistotne (naturalia negotii), a także o okoliczności dotyczące przedmiotu czynności prawnej. Błąd może dotyczyć zarówno treści całej umowy, jak też jej poszczególnych postanowień. Ze względu na sposób sformułowania art. 84 k.c., na gruncie tego przepisu co do zasady prawnie obojętny pozostaje więc tak zwany błąd co do pobudki.

W tym miejscu dochodzimy do kolejnego, ale już tym razem starszego rozróżnienia pomiędzy błędem co do treści oświadczenia woli i błędem co do pobudki, tzn. dotyczącym sfery motywacyjnej. Błąd w znaczeniu wady oświadczenia woli jest utożsamiany i określany jako błąd postrzegania (błąd widzenia) i przeciwstawia się go błędowi przewidywania i wnioskowania. Ten błąd należy do sfery motywacyjnej podejmowanej czynności prawnej i tworzy pobudkę pod wpływem, której wyrażone zostało oświadczenie woli, uznane następnie przez oświadczonego za błąd, gdy okazało się, że oświadczenie nie osiągnęło zamierzonego i przewidywanego celu. Biorąc pod uwagę to, że niezwykle płynne są granice pomiędzy poszczególnymi kategoriami błędów i w praktyce są poważne trudności z ich odróżnieniem, zrozumiałe staje się postępowanie ustawodawcy, który starając się uniknąć tych trudności, całkowicie wyeliminował pobudkę i jej znaczenie prawne z treści przepisów o wadach oświadczenia woli, przyjmując podział na błędy co do treści czynności prawnej (art. 84) i błędy nie dotyczące treści czynności prawnej (art. 86).

W podobny sposób błąd jest ujmowany w orzecznictwie sądowym. W wyroku z 17 sierpnia 1994r. (I ACr 312/94, opubl. Wokanda 8/95 str. 41 – 43), Sąd Apelacyjny stwierdził, że nie stanowi błędu w rozumieniu art. 84 k.c. błędne prognozowanie wyników działalności gospodarczej, wskutek którego nie osiągnięto zysków, na które liczono. Sąd Najwyższy w wyroku z 15 października 1997r., (III CKN 214/97, opubl. OSP 6/98 poz. 112) uznał błąd w sferze motywacyjnej za błąd nie dotyczący treści umowy. Zaś w wyroku z 19 października 2000r. (III CKN 963/98, opubl.

OSNC 5/02 poz. 63) SN uznał, że niespełnienie się oczekiwań osoby dokonującej czynności prawnej co do określonego rozwoju zdarzeń za brak podstaw do uznania oświadczenia woli za wynik błędu prawnie doniosłego.

Z drugiej strony dla porządku trzeba jednak wspomnieć, że w pewnych wyjątkowych sytuacjach, jeżeli do treści czynności prawnej włączona zostanie

określona motywacja, to wówczas błąd w pobudce, który sam w sobie jest prawnie obojętny i nie uzasadnia uchylecia się od skutków prawnych oświadczenia woli na podstawie art. 84 k.c., urasta do błędu istotnego co do treści czynności prawnej (tak SN w uchwale z 31 sierpnia 1989 r., III PZP 37/89, opubl. OSNCP 9/90 poz. 108).

Zgodnie z art. 86§1 k.c. jeżeli błąd wywołała druga strona podstępnie, uchylenie się od skutków prawnych oświadczenia woli złożonego pod wpływem błędu może nastąpić także wtedy, gdy błąd nie był istotny, jak również wtedy, gdy nie dotyczył treści czynności prawnej.

Odnosząc powyższe rozważania do przedmiotowej sprawy i mając na uwadze ustalenia poczynione w przedmiotowej sprawie należy uznać, że:

- pozwany nie wprowadzał powódki w błąd co do treści czynności prawnej w zakresie umowy ubezpieczenia leasingowanego pojazdu,
- pozwana zawarła umowy ubezpieczenia zgodnie z wolą wyrażoną przez powódkę przy zawieraniu umowy leasingu,
- sama powódka miała wpływ na kształt umowy ubezpieczenia,
- w każdym momencie po zawarciu umowy można było aneksować jej warunki,
- powódka uzyskała pełen pakiet ubezpieczeniowy z dodatkowymi produktami z uwagi na przedmiot leasingu,
- umowa ubezpieczenia oraz dokumenty z nią związane były przedstawiane powódcie w toku procedowania zawarcia umowy, co potwierdzają podpisy powódki pod dokumentami (umowa leasingu wraz z OWUL , polisa (...) wraz z aneksem i OWU z (...) SA Oddział w Polsce, warunki ubezpieczenia grupowego (...)),
- powódka miała wiedzę i świadomość tego, jaki pojazd będzie przedmiotem umowy leasingu zawartej z pozwaną.

W ocenie Sądu, brak jest podstaw do przyjęcia, że powódka skutecznie uchyliła się od skutków prawnych oświadczenia woli złożonego przy umowie ubezpieczenia pojazdu i przy umowie leasingowej. Wskazane umowy były ważne.

Zdaniem Sądu, brak jest też podstaw do przyjęcia, by istniały podstawy odpowiedzialności kontraktowej strony pozwanej za nienależyte wykonanie umowy zlecenia (art. 734 k.c. w zw. z art. 471 k.c.). Należy przypomnieć, że z zgodnie z 6a ust. 2 OWUL korzystający, tj. powódka udzieliła finansującemu, tj. pozwanej lub wskazanemu przez niego brokerowi pełnomocnictwa do zawierania, wypowiedziania, doubezpieczania, zmiany, wznawiania, rozliczania składek i dokonywania innych czynności, w jego imieniu związanych z umową ubezpieczenia. Strona pozwana jako pełnomocnik powódki zawarła ubezpieczenie co do rodzaju, zakresu, warunków i sumy ubezpieczenia zgodnie z pisemnym wnioskiem powódki, co do którego treści nie ma wątpliwości. Zakres pełnomocnictwa jest też jednoznaczny, nie obejmuje doradztwa ubezpieczeniowego, ani też działania wbrew wnioskowi powódki. Pozwana zagwarantowała pozwanej możliwość uzyskania informacji bezpośrednio u brokera ubezpieczeniowego, z czego powódka nie skorzystała. Brak jest także wykazania, że powódka podjęła kroki celem uzyskania od ubezpieczyciela wyższego odszkodowania na drodze sądowej, co stawia pod znakiem zapytania określenie wysokości szkody, a nawet daje możliwość uznania, że szkoda mogłaby rzeczywiście nie zaistnieć po stronie powódki, gdyby nie jej zaniechanie.

Mając na uwadze powyższe, Sąd orzekł, jak w sentencji wyroku, oddalając powództwo jako bezzasadne.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c., obciążając nimi w całości powódkę, jako stronę przegrywającą spór.

Na koszty należne pozwanej złożyły się: koszty zastępstwa procesowego 3600zł (§ 6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynność radców prawnych ... (Dz. U. Nr 163 z 2002r. poz. 1349 z późn. zm.) , opłata od pełnomocnictwa 17 zł.

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi powódki.

31, XII, 2015r.